



## Sommar på Furuboda!

Kurserna som Furuboda erbjuder på sommaren har funnits med från start då föreningen Furuboda startade 1960.

Det är intensiva och härliga veckor, där man får minnen för livet, vi är glada och stolta att välkomna nya och gamla deltagare till Furubodas sommarverksamhet!

Delaktighet och utbildning oavsett funktionsförmåga är möjlig tack vare dig, dina bidrag och ditt fortsatta stöd. Glad sommar!

## Tack för ditt bidrag!

Föreningen Furubodas tidning skickas till dig som betalt medlemsavgift eller skänkt en gåva de senaste tre åren. Du kan använda inbetalningskortet eller stödja oss genom att swisha en gåva, tack för ditt stöd!



9005943

Stöd Furuboda!



**Äntligen  
öppet hus  
och årsmöte!**

Läs mer på sid 4-5.

Delaktighet och utbildning  
– oavsett funktionsförmåga.

**Furuboda**   
– alltid rätt!



## En sommar med glädje väntar på Furuboda!

**Nu är vi plötsligt inne** i vår vackraste blomstertid. De är någon sorts glädje och avslappning som många känner inför den stundade sommaren. Många av oss har en plats vi längtar till eller något vi ser fram emot. Furuboda är en sådan plats för människor. Många har Furuboda i sitt hjärta på ett speciellt sätt. Förutom kurserna under året i Yngsjö, Malmö och Kristianstad, har sommarkurserna i Yngsjö en stor betydelse för människor.

Furubodas sommarkurser är som en oas av glädje, där vardagens bekymmer försvinner och ersätts av en atmosfär av skratt, vänskap och nya erfarenheter. Man känner gemenskapen växa när man träffar andra likasinnade individer, redo att lära nytt i våra kurser, utforska och skapa minnen tillsammans. Vänskap knyts och växer starkare varje dag.

Furuboda ger också möjlighet till ro och avkoppling. Man kan njuta av solnedgångar vid havet, lyssna till

ljudet av fåglar som kvittrar i tallarna eller bara sitta tillsammans och lyssna till berättelser och sjunga sånger. Dessa ögonblick av stillhet och reflektion förstärker känslan av glädje och gör att man uppskattar de små sakerna i livet.

Glädjen på sommarkurserna är inte bara kopplad till kunskapen man får, utan också till de människor man möter. Det är med stor glädje och stolthet jag förstår betydelsen av Furubodas sommarverksamhet. Jag hoppas att du som medlem och givare också förstår betydelsen av ditt viktiga stöd.

Tack för att du gör skillnad!

*Varma hälsningar*

*Jenny Anderberg, rektor/verksamhetschef*

**Genom ditt stöd**  
kan fler personer få chans  
att gå på Furuboda folkhögskola.  
**Din gåva gör skillnad!**

Bankgiro 900-5943  
Plusgiro 900594-3  
Swish 900 59 43

# FURUBODA NU

### Postadress

Föreningen Furuboda, 296 86 Åhus  
[info@furuboda.se](mailto:info@furuboda.se)  
[www.furuboda.org](http://www.furuboda.org)

### Furuboda Yngsjö

Furubodavägen 247, 296 92 Yngsjö  
044-781 46 00

### Furuboda Malmö

Fagerstagatan 1B, 214 44 Malmö  
040-644 65 00

### Furuboda Kristianstad

Blekingevägen 6, 291 54 Kristianstad  
044-781 48 21

### Furuboda Assistans

044-781 48 50  
[info@furubodaassistans.se](mailto:info@furubodaassistans.se)  
[www.furubodaassistans.se](http://www.furubodaassistans.se)

### Ge en gåva

**Bankgiro:** 900-5943  
**Swish:** 900 59 43

### Utgivningsplan

Fyra nummer per år: mars, juni,  
september och december  
Upplaga ca 9.500 ex

### Lyssna

Lyssna på Furuboda.Nu som  
taltidning på [www.furuboda.org](http://www.furuboda.org)

### Ladda ner

Ladda ner Furuboda.Nu som  
e-tidning på [www.furuboda.org](http://www.furuboda.org)

**Tryck:** Litografen i Vinslöv AB

### Ansvarig utgivare

Jenny Anderberg  
[jenny.anderberg@furuboda.se](mailto:jenny.anderberg@furuboda.se)

### Redaktör och layout

Lena Holst  
[lena.holst@furuboda.se](mailto:lena.holst@furuboda.se)

### Omslagsbild

Rebecka med hunden Game. Fotot  
taget i samband med Öppet hus  
och årsmöte. Fotograf: Lena Holst



Miljömärkt trycksak  
3041 0390

# Härliga sommar!

Välkommen till Furuboda i sommar! Furuboda bjuder på **Sommarkväll den 12 juli** och **den 10 augusti**. Två härliga sommarkvällar med Paul Skoog med gäster. I höst planeras det för tre brasaftnar, **den 13 september, 18 oktober** och **15 november**. Välkommen till alla arrangemang!

På Sommarkvällarna är det fri entré - men ta med egen stol. Under kvällarna finns fika till försäljning. För mer information, kontakta Furubodas reception: tel. 044-781 46 00 eller e-post [info@furuboda.se](mailto:info@furuboda.se)  
**Varmt välkomna!**



## Sommarkväll 12 juli med Lasse Sigfridsson!

Välkomna till Sommarkväll med Paul Skoog, Niclas Wärntoft och Hampus Davinder Kvällens gästartist: Lasse Sigfridsson. Vi samlas vid Furubodas utescen kl. 19.00 och tar del av sång, musik och glädje. **Välkomna!**



## Sommarkväll 10 augusti med Svänggänget!

Välkomna till Sommarkväll med Paul Skoog, Niclas Wärntoft och Hampus Davinder! Kvällens gästartister: Svänggänget. Vi samlas vid Furubodas utescen kl. 19.00 och tar del av sång, musik och glädje. **Välkomna!**

## Brasaftnar i höst

Boka in datumen för höstens Brasaftnar. De är inplanerade till den 13 september, 18 oktober och den 15 november. Mer information på webbsidan och på sociala medier.

**Pris:** Medlemmar i föreningen Furuboda betalar 100:-, icke medlemmar betalar 125:-

**Varmt välkomna!**

## Möt Furuboda – gör studiebesök till oss!

### Föreningar och turistgrupper

Välkommen att besöka Furuboda och se verksamheten. Paul Skoog berättar, spelar och sjunger. Vi serverar mat och kaffe, allt efter önskemål. Paul gör också besök i föreningar, kyrkor och organisationer.

#### **Information och bokning:**

044-781 46 10, [bokningen@furuboda.se](mailto:bokningen@furuboda.se)

### Studiebesök för blivande deltagare

För dig som vill söka till en läsårskurs.

#### **Information och bokning:**

Skolkansliet: 044-781 46 36, [fhsk@furuboda.se](mailto:fhsk@furuboda.se)



Paul Skoog

### Studiebesök till folkhögskolan

Vår pedagogiska grund, tillgänglighet, bemötande, assistans och omsorg.

#### **Information och bokning:**

Receptionen: 044-781 46 00, [info@furuboda.se](mailto:info@furuboda.se)

### Ambassadörsföreläsningar

I våra ambassadörsföreläsningar kan du ta del av egna livsberättelser om hur det är att leva med funktionsvariation. Låter det intressant? Hör av er för mer information och om bokning!

#### **Information och bokning:**

[ambassaden@furuboda.se](mailto:ambassaden@furuboda.se)



Årsmötet inleddes med ett härligt och mäktigt framträdande med hela Musiklinjen och Musikverkstan. Man framförde Det Kommer Bli Bra, av Laleh.

# Äntligen Öppet hus och årsmöte i Furuboda igen!

**Text och foto:** Lena Holst

Efter flera år med digitala årsmöten och inställda öppet hus kunde föreningen Furuboda äntligen öppna upp portarna till en härlig Furubodadag! Vilken fantastisk dag det blev!

Dagen började för de som var lite morgontidiga med Pilgrimsvandringssandakt med start i Strandstugan. Matilda Andin, tidigare anställd och numera styrelsemedlem, gav en fin morgonstund med eftertanke, sång och promenad.

Vid 10.00 öppnade Furuboda för ett härligt Öppet hus,

många kom för att kika in i lektionssalar, idrottshall och ateljé, se när gymnasiet och Hundkursen visade upp dressyr med hundar och besökte växthuset. Det fanns möjlighet att prova goalball i idrottshallen. Det är en bollsport där alla bär en ögonbindel, den utvecklades för att blinda och seende skulle kunna tävla på lika villkor.

## Årsmöte med musik och stipendium

Efter lunch var det årsmöte med inleddes med sång och musik av både Musikverkstan och Musiklinjen - mäktigt!

Vid årsmötet delade Jenny Anderberg, verksamhetsledare, ut Ernst och Ella Skoogs Stipendium ut till Fatmir Seremeti, goalballspelare, författare och föredragshållare. Han håller föredrag om tillgänglighet och bemötande, och vill ge inspiration att tänka i nya banor och tro på sig själv. Fatmir är en mycket väl vald stipendiat till utmärkelsen.

Många kom för att kika runt i Furubodas lokaler på det öppna huset.

Matilda Andin, styrelseledamot, höll på morgonen i en mysig vandringssandakt, med start i Strandstugan.





Fatmir Seremeti, föreläsare och paralympisk goalball-spelare, fick Ernst och Ella Skoogs Stipendium i år.

### Ernst och Ella Skoogs Stipendium

Fatmir Seremeti har tilldelats Ernst och Ella Skoogs stipendium 2023

**Motivering**  
Fatmir är 45-årig, från Bosnien och arbetar som läkare. Han har varit paralympisk målspelare och har varit en viktig del i Sveriges landslag. Han har varit en viktig del i Sveriges landslag och har varit en viktig del i Sveriges landslag.

**Fatmir Seremeti** är en av de bästa målvakterna i världens bästa målspel. Han har varit en viktig del i Sveriges landslag och har varit en viktig del i Sveriges landslag.

Fatmir är en av de bästa målvakterna i världens bästa målspel. Han har varit en viktig del i Sveriges landslag och har varit en viktig del i Sveriges landslag.

Fatmir är en av de bästa målvakterna i världens bästa målspel. Han har varit en viktig del i Sveriges landslag och har varit en viktig del i Sveriges landslag.



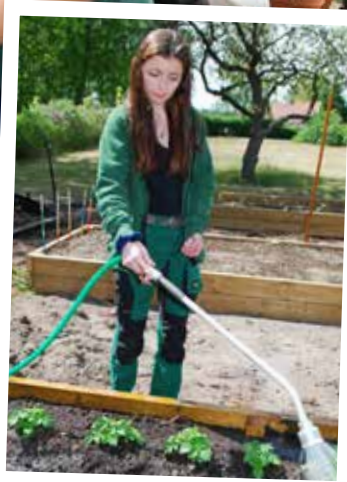
Årsmötet hölls med information om 2022, om utmaningar, möjligheter och vad man genomfört under året. Läs gärna i Verksamhetsberättelsen/Årsredovisningen för 2022, finns på furuboda.org.

### Avtackningar i styrelsen

På årsmötet var det även några avtackningar av styrelsemedlemmar och revisor. Tack säger vi till Mats Horned, Therese Nilsson och Marianne Sandberg för er tid i styrelsen, och tack Rune Svensson för din tid som revisor!

Välkommen till styrelsen säger vi till Daniel Svensson, Marcus Fröding och Ann-Christin Berglund! Och välkommen som ny revisor säger vi till Karl Hannus!

Efter årsmötet blev det tårtkalas i matsalen, då det även bjöds på fin musik av elever i Musiklinjen. Tack till alla inblandade och tack alla som kom!



Det fixas en del i växthus och utomhus vid nya fina pallkragar. Gymnasieskolans program Naturbruk med inriktning Trädgård.

## Första året på gymnasieskolan på Furuboda

Furubodas gymnasieklass går ut sitt första läsår den 9 juni i år. De går det 3-åriga Naturbruksprogrammet. Programmet har två inriktningar; Djurvård med hund- och smådjursprofil och Trädgård med växthusprofil. Här ses lite bilder från inriktningen Trädgård. På framsidan av tidningen bild från inriktningen Djurvård.

### Välkomna i styrelsen!

**Ann-Christin Berglund.** Ann-Christin har tidigare jobbat flera år som rektor på Antonskolan i Kristianstad, hade bl.a. praktikanter från Furuboda till Antonskolan.

**Marcus Fröding.** Arbetade som lägerledare på Solskensveckor undrar somrarna 2007-2011. Ser erfarenheterna från den tiden som en verklig skatt! Jobbat de senaste tio åren som pastor.

**Daniel Svensson.** Daniel har arbetat på Furuboda arbetsmarknad i Malmö 2009-2012 och har sedan dess följt organisationen och bjudit in ambassadörerna till sina kurser.

Läs mer om hela Furubodas styrelse på vår hemsida; [furuboda.org/styrelse](http://furuboda.org/styrelse)

# Furuboda Assistans – ett hållbart företag

**Text och foto:** Helena Jangtun Rosendal, Furuboda Assistans

För oss handlar hållbart företagande om att ha ett starkt kundfokus och välmående personal där hänsyn till klimat- och miljöpåverkan, samhälls-engagemang och lönsamhet genomsyrar alla delar av vår verksamhet.

Arbetet kring ökad hållbarhet har pågått under flera år. Vår ägare Föreningen Furuboda, styrelse och chefer har inledningsvis engagerats och efter en workshop hösten 2021 blev det startskottet för en djupare analys och ett bredare engagemang.

En utvecklingsplan för åren 2022–2023 skapades. Ett uppdrag var att bilda en hållbarhetsgrupp med en bred representation samt att utveckla den första hållbarhetsrapport där vi redovisar nuläget, men även visar vad som är avgörande för fortsatt utveckling.

## Hållbarhetsgrupp

Rekrytering av medlemmar till Hållbarhetsgruppen skedde under hösten 2022 och den 17 januari startade vi med en kickoff för gruppens medlemmar som består utav kunder, assistenter, ledning och administrativ personal som alla brinner för klimat- och miljöfrågor.

-Jag är med i denna grupp för att det är viktigt och intressant. Här får jag möjlighet att påverka i ett större sammanhang jämfört med i min vardag, säger en medlem i gruppen.

-Jag tycker det är kul att inspirera samt sprida kunskap och arbetet som Furuboda Assistans gör är otroligt viktigt. Här får jag möjligt att engagera mig själv och förhoppningsvis kunna inspirera och engagera andra.

## Tjäna pengar på att slänga skräp!

Ni som följer Furuboda Assistans sociala media (Facebook/Instagram) har förhoppningsvis sett gruppens hållbarhetstips som de har delat med sig av varje måndag under april månad. Tips som är bra både för miljön och din plånbok.

Kände du till att man kan tjäna pengar på att slänga skräp? Linnéa tipsade om att använda sig av appen Bower där man scannar in olika vardagsföremål ex mjölk-/smörförpackningar. För varje produkt samlar du in poäng och poängen löser du in genom att slänga dina sopor i närmsta källsorteringsstation (fungerar oavsett hur du bor). Poängen kan omvandlas till värdecheckar till olika butiker eller till riktiga pengar. -Tjäna på att spara på miljön, hälsar Linnea.

## Inspirera och sprida kunskap

Har du missat att ta del av Furuboda Assistans hållbarhetstips? Då är du välkommen att gå in på Facebook/Instagram så finner du samtliga där. Vi hoppas ni blir inspirerade och förhoppningsvis finner du ett eller flera tips som du skulle vilja prova på. Målet med denna hållbarhetsgrupp är just inspirera och sprida kunskap och tillsammans hjälps vi åt att minska på klimatutsläppen.

Varför är detta så viktigt?

There is no planet B.

Ps: Detta är bara början... fler tips kommer så håll utkik på våra sociala media! ●

Medlemmarna i Furuboda Assistans Hållbarhetsgrupp: f.v Jörgen, Linnéa, Susann, Anna, Louise, Gunilla, Helena, Emmy och Paulina.





**2023**

# Hållbarhetsrapport

Scanna för att  
läsa mer om  
oss och vår  
hållbarhetsrapport



# Kom med i Föreningen Furuboda!

## Bli medlem!

Är du ännu inte medlem i Föreningen Furuboda? Varmt välkommen att komma med!

Som medlem tar du ställning för vår vision: Självständiga och ansvarstagande människor med full delaktighet i ett öppet och tillgängligt samhälle, får vår tidning Furuboda.Nu 4 gånger/år och medlemspris på vissa arrangemang.

För att bli medlem, betala in medlemsavgiften på 120 kr via inbetalningskortet i tidningen, eller till plusgiro 900594-3, bankgiro 900-5943 eller Swish 900 59 43. Notera att det är en medlemsavgift, samt ditt namn och adress.

## Bli månadsgivare – ett enkelt sätt att stödja Furuboda!

Är du intresserad, läs mer på [www.furuboda.org](http://www.furuboda.org) eller kontakta Carina Rosqvist via tel. 044-781 46 32 eller e-post [carina.rosqvist@furuboda.se](mailto:carina.rosqvist@furuboda.se).

## Ge en gåva

Din gåva är betydelsefull! Bidra genom att ge en gåva med inbetalningskortet som följer med tidningen eller betala in till plusgiro 900594-3, bankgiro 900-5943 eller Swish 900 59 43.

## Uppvaktning och minnesgåva

Vill du ge en gåva i samband med födelsedag eller bortgång?

Vi skickar ett gratulations- eller minnesblad. Meddela oss uppgifter vem det gäller, vad ni vill att det ska stå i bladet samt adress vart det skall skickas, via tel 044-781 46 32 eller [carina.rosqvist@furuboda.se](mailto:carina.rosqvist@furuboda.se) och gör din insättning till bankgiro 900-5943 eller Swish 900 59 43. **Tack för din gåva!**

## Få skattereduktion på dina gåvor till Furuboda

Furuboda är godkänd gåvomottagare för skattereduktion. Det innebär att du som givare kan få avdrag på skatten för de gåvor du ger till oss. På så sätt kan du ge fler deltagare på Furuboda en ljusare framtid, utan att det kostar dig något mer.

För att det ska bli aktuellt med skattereduktion krävs det att du som givare ger minst 200 kr per gåvotillfälle och att du skänker minst 2000 kr under året till Furuboda och/eller andra godkända gåvomottagare. Vi behöver ditt personnummer för att kunna registrera skattereduktion. Läs mer på [www.furuboda.org/stod-oss](http://www.furuboda.org/stod-oss)

## Medlemsrutan – tack för att du är medlem!

### Nu är det sommar!

På Furuboda är det skolavslutningstider och anläggningen i Yngsjö fylls med deltagare i sommarens alla korta kurser, varvat med besökare till vår restaurang, våra arrangemang och självklart badsugna strandgäster. Varmt välkommen att besöka restaurangen för en lunch, en kopp kaffe, eller varför inte en glass? Aktuell meny hittar du på [www.furuboda.org](http://www.furuboda.org). Sommaren bjuder, som sig bör, på sommarkvällar med Paul Skoog och gäster! Läs mer under Kalendariet på sidan 3. **Varmt välkomna!**

### Har du betalt din medlemsavgift?

I förra numret av tidningen fanns inbetalningskort för 2023 års medlemsavgift. Om du ännu inte betalat, passa gärna på att göra det nu! Har du inte kvar den tidningen går det även bra att betala in medlems-

avgiften via plusgiro 900594-3, bankgiro 900-5943 eller swish 900 59 43. Kom då ihåg att notera att det gäller medlemsavgift, samt ditt namn och adress.

### Adressändringar och korrigeringar

Om du upptäcker något fel till exempel med din adress, om du får flera tidningar eller om någon du känner inte fått sin tidning, kontakta oss gärna på e-post [carina.rosqvist@furuboda.se](mailto:carina.rosqvist@furuboda.se) eller tel 044-781 46 32 så rättar vi till det! Där kan du även meddela din nya adress om du flyttar.

### Värva nya medlemmar!

Tillsammans blir vi starkare! Uppmuntra gärna familj, släkt och vänner att bli medlemmar i Föreningen Furuboda. För mer information, se "Bli medlem" ovan.

**Stort tack för ditt stöd!**





# Yngsjö

Tack ni som stöttade oss genom att köpa symboliska julgåvor! Vi fick in julgåvor på sammanlagt 75.800 kr, varav 25.600 kr var riktade till solpaneler! Tack!

Våra nyanlagda solpaneler levererar! Anders från Enwell Everöds Elbyrå tryckte på startknappen för den första omgången solpaneler den 30 mars i år. Nu är alla solpaneler installerade, på sammanlagt över 2000 m<sup>2</sup> - drygt 1000 paneler!

## Nu är solpanelerna på plats!

**Hela anläggningen** är nu i drift och producerar el, även molniga dagar. Vi kommer den 29 maj att passera 100 000 kWh i egenproducerad el. Panelerna har som mest producerat 2800 kWh elenergi på ett dygn!

**Panelerna på det sista huset** kopplades på i början av maj. I samband med det gjordes även en del kringarbeten med återställning av uppgrävda ytor mellan byggnaderna samt inbyggnad av växelriktare för att skydda dem mot väder och vind. Vårt

försäkringsbolag, som har tagit fram särskilda krav vid installation av solpaneler, har varit ute och besiktigat arbetet som har utförts, de var mycket nöjda med utförandet. Vi vill rikta ett stort tack till alla företag vi anlitat, ett mycket gott arbete har utförts!

**Det som nu återstår** är att presentera resultatet av elproduktionen i receptionen samt att slutföra omkopplingar i vår transformatorstation. ●

Text: Jonas Mauritsson. Foto: Lena Holst

## Folkhögskolornas dag!

**Den 17 april var det Folkhögskolornas dag**

På Furuboda i Yngsjö uppmärksammades dagen liten extra. Alla deltagare på skolan i Yngsjö samlades på morgonen i aulan, där Fredrik Wernesko, Furubodas rektor, lyfte fram den viktiga dagen.

Agneta Strömberg, lärare på skolan, gav sedan en kort historik om folkhögskolan. Från den första folkhögskolan i Danmark på 1840-talet, de första i Sverige på 1870-talet till de 156 folkhögskolor som finns idag i Sverige. Folkhögskolan skapades för att bilda folket - folkbildning - och den är fri och frivillig. En väg att inhämta kunskap och utvecklas som människa.

**Fredrik gick sedan runt** bland deltagarna och de fick svara på frågor, här är frågorna och några av svaren:

**Varför valde du folkhögskola?** - Lära mig att läsa och sånt. - Lära mig mer i skolan.

**Vad är demokrati för dig?** - Att folkhögskolor skall finnas och vara öppna.

**Vad är det bästa med folkhögskola?** - Att lära sig mycket mer, att uppnå sin dröm.



Stort engagemang på Folkhögskolornas dag!

- Alla kan få gå och vara med, även om man behöver olika hjälp. - Träffa andra i liknande situationer.

**Hur hänger folkhögskola och demokrati ihop?**

- Demokrati betyder folkstyre. En folkhögskola är en skola för folket.

**Vad skulle du vilja säga till någon som funderar på att välja folkhögskola?** - Att folkhögskola är ett jättebra ställe. - Man får bättre utbildning och bättre förutsättningar. - Det är roligt att gå här! Alla är söta och vackra! ●

Text och foto: Lena Holst

# Att mötas och språkaskas!

**Det finns en gammal historia** om ett par äldre herrar som satt och språkade på en parkbänk, då en yngre man hastigt närmade sig. Den yngre var stressad och dåligt orienterad i byn och önskade fråga efter vägen till centralstationen. Dock behärskade han ingen svenska.

Han provade friskt med sin engelska, men möttes av frågande ansikten av de äldre. På nytt med spanska, med samma resultat. Tyskan resulterade i skakande huvuden och den lilla franska mannen kunde få fram nådde inte heller den fram. Frustrerad lämnade han de båda herrarna och skyndade vidare.

Efter en stunds tystnad tittade de båda på varandra och den ene sa: "Ja, du Ove, det där med att lära sig ett nytt språk, det kanske inte vore en dum idé?"; varpå Ove replikerade: "Nytt språk?! Den där killen han kunde fyra olika språk, men vilken nytta hade han av det?"

Språk är det medel vi som människor använder för att nå fram till och göra oss begripliga för varandra. Så enkelt och basalt. Men samtidigt så komplext och utmanande. En stor del av den verksamhet Furuboda bedriver i Kristianstad handlar om just språk.

Människor från hela världen möts i våra små rum och vill lära språk. Vi har kortare kurser som **Svenska från dag ett**, **Etableringskurs** eller **SMF** med språkinriktning och vi har längre utbildningar så som **SFI** och vidare på **Allmän Kurs** grund och gymnasiet.

**Jag sitter ner i ett samtal** om språk och möten med några kollegor som ger uttryck för både glädjen och frustrationen som det ibland innebär. Sabah och Annika berättar om hur språk inte kan skiljas från vare sig kultur, samhällskunskap, psykologi eller från vardagens olika bestyr. "Det är en utmaning att stimulera lärande till en så mångfasetterad grupp" säger Sabah, och Annika inflikar att "det handlar mycket om att skapa förtroende!" Trygghet gör att

man kan nå bortom upplevda svårigheter. "Sociala behov är ibland viktigare än de språkliga" säger Sabah.

Det finns en utbredd oro och misstro gentemot myndigheter tillsammans med svåra minnen och ett dåligt mående. Det är ett arbete i en hel del motvind. "Ibland är behoven så stora att språk-inläringen känns som en sidoaktivitet" säger Annika. När Furuboda är som bäst så är det en plats att andas ut på, där man kan hitta fast mark under fötterna. För att fortsätta orka och för att orka fortsätta. Naturligtvis kommer man inte ifrån de mest grundläggande pusselbitarna av att läsa, skriva, prata och samtala; men det behöver kombineras med aktiviteter, socialt utbyte och skratt. "Ibland skrattar vi ihjäl oss", säger Annika och konstaterar att "den samhörighet som vi skapar är inte något man hittar överallt!" Om rollen som lärare säger de att "vi undervisar, tröstar och administrerar – vi är mammor! - språket kommer på köpet!"

**Dan, som möter studenter i kurs D**, håller med om att det är viktigt att vara medmänniska, men lägger tyngdpunkten på den språkliga kompetensen. "Min viktigaste roll som lärare i ämnet **Svenska som andraspråk** på SFI är och har varit att hjälpa mina studenter att lära sig hur de ska använda alla de ord och idiom som de redan kan". Dan, som också är musiklärare, har återkommande använt just musiken som redskap för språkinläringen. "Jag har brukat säga att 'mina studenter ska kunna mer än att åka buss och besöka arbetsförmedlingen'. Därför har vi sjungit svenska sånger mycket; både för att öva betoning och för att få en inblick i det svenska sättet att uttrycka sig, både nu och i historien".

Till sommaren säger Dan hej då, och lämnar lärarrollen på Furuboda. På frågan vad som är det viktigaste han bär med sig från arbetet med SFI svarar han: "Från Furuboda SFI tar jag med mig många möten med alla dessa kompetenta vuxna studenter som har kommit till oss för att få även språklig kompetens; alla de som jag har fått hjälpa att uttrycka sina intentioner, känslor och upplevelser på sitt nya språk svenska". Dan lämnar ett tomrum efter sig och vi på Kristianstadsavdelningen önskar honom all lycka in i framtiden! I juni har han bjudit in hela personalen till trädgårdsparty i sitt hem.

Vi firar. Vi gör uppbrott. Vi brottas. Vi växer, möts och språkar! Precis som det ska vara! ●

Text: Martin Tengblad, Foto: Daniel Karlsson



**Kristianstad**



Härlig temadag i aulan i Yngsjö med demokrati, delaktighet, musik och dans! Deltagare från Furubodas alla enheter var samlade. Hiphop-stjärnan och föreläsaren Pa Modou levererade!

Deltagare på Blisshuset i Luleå hjälpte Furuboda att ta fram nya symboler för att kunna samtala om demokrati. Från Furuboda medverkade logopederna Håkan Larsson och Elin Vinblad.

## Ett språk – en röst

Det korta demokratiprojektet Ett språk – En röst, finansierat av MUCF, har varit igång mellan juni 2022 till januari 2023. Alla fyra Furuboda enheter har varit involverade och jobbat med sina deltagare kring temat demokrati.

**Inför valet har deltagarna** fått möjlighet att åka tillsammans med så kallade demokratibussar för att träffa partirepresentanter samt kunna förtidsrösta på ett tillgängligt sätt. I Yngsjö anordnades en politikerdebatt, då representanter från partier kom och pratade om vilka frågor de såg som viktiga i valet, och det fanns tillfälle att ställa frågor.

Under sammanlagt tre veckor har man i Malmö anordnat seminarier både på plats och/eller digitalt med alla partier, då deltagare kunde ställa frågor samt diskutera aktuella ämnen. Även efter valet har diskussioner kring demokratiska processer fortsatt. Under hösten/vintern har vi diskuterat hur vi på individnivå kan vara delaktiga i samhällsfrågor.

**Den 25 november anordnades** en gemensam Temadag i aulan i Yngsjö då runt 120 deltagare var på plats. Genom projektet hade vi möjlighet att bjuda in inspirationsföreläsaren och hiphop-artisten, Pa Modou Badjie, dagen var mycket uppskattad av båda deltagare och personal.

Utöver att det blev en speciell dag med både allvar och mycket skratt, sång och dans, var det fint att deltagare från de olika orterna hade möjlighet att träffas samt får lära känna en annan del av Föreningen Furuboda.

**I slutet på året** har två logopeder, Elin Vinblad och Håkan Larsson, knutna till projektet rest till Luleå för

att i samarbete med Blisshuset utveckla nya Bliss-symboler inom temat demokrati. Huvudfokus var att förena våra olika SPRÅK så att fler kan engageras och använda sin demokratiska RÖST, både på valdagen och i livet. Det har blivit tydligt att det finns behov av flera alternativa kommunikationsmöjligheter och begrepp både för att kunna uttrycka sina egna åsikter och förstå andras. ●

Text och foto: Katinka Neetzke Svensson, Elin Vinblad

### Ett språk – en röst

**Projektplacering inom Furubodas organisation:**

Furuboda Malmö, Furuboda Yngsjö, Furuboda Kristianstad och Furuboda Funktionsrätt

**Projektägare:** Föreningen Furuboda

**Finansiering:** Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)

**Projektperiod:** juni 2022- januari 2023



# Ett osynligt våld mot personer med funktionsnedsättning

Debattartikel införd i Kristianstadsbladet och Norra Skåne 21/3-23. Foto: Ann Allqvist

Att barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning är väsentligt mer utsatta för fysiskt, psykiskt och sexuellt våld jämfört med övrig befolkning är ett osynligt våld i samhället.

**Idag den 21 mars** är en utmärkt dag att belysa det våldet och ta krafttag för att bekämpa det. Det är Internationella downs syndrom-dagen, instiftad av FN, och även Rocka sockorna-dagen – bär två olika strumpor och visa att alla är lika mycket värda!

Att människor som redan lever med tuffa utmaningar dessutom utsätts för mer våld än resten av befolkningen är ganska okänt. Och säkert förvånande för många. Däri ligger också en av orsakerna – samhället har generellt svårt att föreställa sig att någon använder våld mot människor som har svårt att försvara sig. Att våld ibland utförs av dem som ska trygga deras rättigheter, alltså omvårdnadspersonal eller familjemedlemmar, kan också ses som obegripligt och därför bidra till osynligheten.

**Myndigheten för delaktighet**, MFD, har på regeringens uppdrag kartlagt hur utsattheten för våld ser ut bland personer med funktionsnedsättning. Man använder ofta tre teman; osynlighet, beroende och sårbarhet. Sårbarheten kan innebära att ha många människor som har tillgång till personens kropp, som på- och avklädning, duschning och annan intim omvårdnad. Eller ha en rörelsenedsättning som påverkar förmågan att försvara sig.

Osynligheten kan vara att en person har få kontakter

med omvärlden, så att möjligheten att berätta om våld blir begränsade. Eller att personen har svårt att kommunicera.

**Beroendet av andra** människor och olika insatser kan hindra den drabbade att ta sig ur destruktiva sammanhang. Familj kan vara både ett skydd och en risk. Ett exempel är om personlig assistans eller uppgiften som god man utförs av en nära anhörig som vill stärka sin kontroll över personen.

## Några fler exempel:

- Risk för våld i nära relation på grund av ekonomiskt beroende av andra
- Blir oftare utsatta för sexuella övergrepp jämfört med andra barn
- Högre risk att utsättas för mobbning och nätmobbning
- Personer med intellektuell funktionsnedsättning är mer utsatta för alla typer av våld och övergrepp

**Det är långt ifrån alla** undersökningar som ställer frågor om våld och övergrepp inriktade på denna grupp. Detta behöver förändras.

Fler verksamheter, instanser och myndigheter kan också ställa frågor om våld, till exempel när insatser handläggs eller följs upp.

Inom rättsväsendet behöver förhörssituationer bli mer rättssäkra när det gäller den utsattas sätt att kommunicera, tillgång till information och målsägandebiträde.

Personal på alla nivåer beskriver brist på tillgång till kunskap och beprövade metoder för att förebygga, upptäcka och hantera våld. Det finns alltså stort behov av allt från kartläggning till spetskunskap. Alla har rätt att fredas från våld, kunna anmäla övergrepp och bemötas professionellt. ●

**Jenny Anderberg**, rektor och verksamhetschef  
Föreningen Furuboda/Furuboda folkhögskola

**Jan Lindelöf**, ordförande i Kristianstads FN-förening

